

STRUKTURSTØTTE TIL FISKERIET

Den europæiske fiskeripolitik, der oprindeligt blev finansieret via det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet (FIUF), blev i perioden 2007-2013 finansieret via Den Europæiske Fiskerifond (EFF) og finansieres nu gennem den nye Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF) med en bevillingsramme på 6,4 mia. EUR for perioden 2014-2020. EHFF støtter fiskere i overgangen til bæredygtigt fiskeri, bistår kystsamfundene med at diversificere deres økonomier og finansierer projekter, der skaber nye job og forbedrer livskvaliteten i de europæiske kystsamfund.

RETSGRUNDLAG

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 af 15. maj 2014 om den Europæiske Hav- og Fiskerifond

MÅL

Hovedformålet med strukturpolitikken i fiskerisektoren er at tilvejebringe de finansielle foranstaltninger til gennemførelse af den fælles fiskeripolitik (FFP) og bæredygtig udvikling af fiskeri- og akvakulturområderne. Den støtter fiskerne med at opfylde nye krav som f.eks. forbuddet mod udsmid, nye sikkerhedsforanstaltninger og ændringer af arbejdsvilkårene, indsamling af oplysninger og havneinfrastruktur.

RESULTATER

A. Baggrund

Strukturpolitikken i fiskerisektoren tog sin begyndelse i 1970, da det blev besluttet at anmode Udviklingssektionen under Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) om at støtte byggeri, modernisering, afsætning og forarbejdning inden for fiskerisektoren.

På Det Europæiske Råds møde i Edinburgh i 1992 blev det besluttet at integrere fiskeristrukturpolitikken i strukturfondene med sit eget mål, mål nr. 5a) (tilpasning af

fiskeristrukturerne), og med sit eget finansielle instrument, Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (FIUF). Med henblik på at yde finansiell støtte til de områder, der var afhængige af fiskeri, iværksattes EF-initiativet vedrørende omstrukturering af fiskerisektoren (PESCA) for perioden 1994-1999, sammen med ledsageforanstaltninger som f.eks. førtidspensionering, incitamenter til unge fiskere m.v.

Med Agenda 2000 indførtes der nye retningslinjer, som bl.a. gik ud på at lægge strukturproblemerne i fiskeriafhængige områder ind under strukturfondenes nye mål nr. 2 og på ikke at forny PESCA-initiativet i 2000. Rådets forordning (EF) nr. 1263/1999 fastlagde den nye FIUF-interventionsramme for perioden 2000-2006, som skulle bidrage til at opnå en varig ligevægt mellem fiskebestandene og udnyttelsen heraf.

B. Den Europæiske Fiskerifond (EFF)

1. Som led i reformen af den fælles fiskeripolitik erstattede EFF FIUF fra og med perioden 2007-2013 og havde fem prioriteter:

- støtte virkeliggørelsen af den fælles fiskeripolitiks hovedmål, sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne og en stabil balance mellem disse ressourcer og EU-flådens fiskerikapacitet
- forbedre konkurrenceevnen og den økonomiske levedygtighed for operatørerne i fiskerisektoren
- fremme miljøvenlige fangst- og produktionsmetoder
- yde tilstrækkelig støtte til de beskæftigede inden for sektoren
- fremme diversificeringen af den økonomiske aktivitet i fiskeriafhængige områder.

Det samlede EFF-budget for perioden 2007-2013 var på 3 849 mio. EUR (2 908 mio. EUR til konvergensområder og 941 mio. EUR til ikke-konvergensområder).

2. Interventionsformer:

- foranstaltninger med henblik på tilpasning af EU-fiskerflåden (støtte til permanent eller midlertidig oplægning af fiskerfartøjer og til uddannelse, omskoling eller førtidspensionering)
- akvakultur, forarbejdning og afsætning: fremme af navnlig små virksomheders og mikrovirksomheders erhvervelse og anvendelse af redskaber og metoder, der mindsker fiskeriets konsekvenser for miljøet
- foranstaltninger af fælles interesse: projekter, der bidrog til bæredygtig udvikling eller bevarelse af ressourcerne, styrkelse af markederne for fiskevarer eller fremme af partnerskaber mellem forskere og personer inden for fiskerierhvervet, var støtteberettigede
- bæredygtig udvikling af kystfiskeriområder: støtte til foranstaltninger og initiativer, der tog sigte på at diversificere og styrke den økonomiske udvikling i områder, der var ramt af nedgangen i fiskeriet

- teknisk bistand: forberedelse, overvågning, administrativ og teknisk støtte, evaluering, revision og kontrol, der var nødvendig for at gennemføre den foreslåede forordning.

Det påhvilede medlemsstaterne at fordele de finansielle ressourcer mellem disse fem prioriteter.

DEN EUROPÆISKE HAV- OG FISKERIFOND (EHFF)

For at gennemføre Parlamentets aftale med Rådet om den nye og grundigt reviderede fælles fiskeripolitik er EHFF, som foreslået af Kommissionen og første gang ændret af Parlamentet i 2013, blevet ændret yderligere og har antaget sin endelige form i en aftale med Rådet.

Den Europæiske Hav- og Fiskerifond er en af de fem europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) for perioden 2014-2020. Fonden er en del af udgiftsområde 2: bæredygtig vækst og naturressourcer. Det er det vigtigste finansielle redskab til støtte for EU's fælles fiskeripolitik. Et lille beløb af EHFF har til formål at støtte en integreret havpolitik. Den fælles fiskeripolitik fremmer navnlig bæredygtigt fiskeri, bæredygtig akvakultur, kontrol og håndhævelse, dataindsamling og den blå økonomi. EHFF støtter også målsætninger for hele EU inden for hav- og kystrelaterede spørgsmål såsom international styring, viden om havet og maritim fysisk planlægning. Det samlede beløb, der tildeles EHFF for perioden 2014-2020, er på 6 400 mio. EUR. ESI-fondene drives i henhold til fælles regler og bestemmelser (se Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013), som forbedrer og harmoniserer koordineringen og gennemførelsen af dem. EHFF medfinansierer projekter sammen med national støtte: Hver medlemsstat får tildelt en andel af fondens samlede budget i forhold til størrelsen af sin fiskeindustri (produktion, beskæftigelse og fiskerflådens størrelse osv.). Hver medlemsstat udarbejder et operationelt program, der beskriver fordelingen af støttemidlerne, og som skal godkendes af Kommissionen. De nationale myndigheder er beføjet til at udvælge de projekter, der skal finansieres, og er i fællesskab med Kommissionen ansvarlig for gennemførelsen af det operationelle program.

Programmet støtter følgende fire hovedområder:

A. Miljømæssigt bæredygtigt EU-fiskeri

- investeringer i mere selektive fiskeredskaber for at sætte en stopper for udsmid og på denne måde forvalte indvirkningen af den ved reformen af den fælles fiskeripolitik fastsatte forpligtelse til at lande alle fangster fra og med 2015
- foranlediget af et specifikt krav fra Parlamentet: prioritering af dataindsamling og kontrolforanstaltninger gennem en væsentlig forhøjelse af den del af EHFF, der er afsat til dette formål
- gennemførelse af foranstaltninger til bevarelse af fiskebestande, herunder biologiske hvileperioder
- indefrysning af støtte til aktører, der ikke overholder den fælles fiskeripolitiks regler.

B. En konkurrencedygtig EU-fiskerisektor

- etableringsstøtte (op til 75 000 EUR til investering i fartøjer på under 12 m) til fiskere på under 40 år med mindst fem års erhvervserfaring i sektoren
- støtte til diversificering af fiskeres indtægt via accessoriske aktiviteter (f.eks. fiskeriturisme); det bemærkes, at Parlamentet har afvist det alternativ, som af Kommissionen i første omgang foreslog, nemlig omskoling af fiskere til erhverv uden for fiskerisektoren
- investeringer om bord med henblik på bedre forvaltning af fangsterne og forbedring af disses kvalitet samt investeringer i havneinfrastruktur med henblik på opfyldelse af landingsforpligtelsen
- støtte til innovation, herunder udvikling af mere moderne og miljøvenlige fartøjer
- støtte til produktions- og afsætningsplaner udarbejdet af producentorganisationer
- ved endelig afgang fra fiskerierhvervet, støtte til ophugning af fartøjer for at begrænse flådens kapacitet og fiskeriindsats
- støtte til motorudskiftning for at reducere motoreffekt og CO₂-emissioner (kun til reducere motoreffekten for fartøjer på mellem 12 og 24 m.)

C. Bedre sociale vilkår

- investeringer til forbedring af sundhed, hygiejne og sikkerhed om bord
- erhvervsuddannelse for fiskere
- oprettelse af en gensidig forsikringsfond til dækning af tab som følge af naturkatastrofer og miljø- eller sundhedskatastrofer (dækker fiskere samt østersfarmere, der lider tab som følge af sygdomme hos østers)

D. Blå vækst (akvakultur)

- støtte til styrkelse af teknologisk udvikling, innovation og overførsel af viden
- fremme af konkurrenceevnen og levedygtigheden for akvakulturvirksomheder, især små og mellemstore virksomheder
- initiativer til beskyttelse og genopretning af den biologiske mangfoldighed og til styrkelse af økosystemer, der er knyttet til akvakultur
- fremme af akvakultur med et højt miljøbeskyttelsesniveau og af dyresundhed og dyrevelfærd samt af folkesundhed og sikkerhed
- udvikling af erhvervsuddannelse, nye erhvervsmæssige færdigheder og livslang læring. Intelligente specialiseringsstrategier (RIS3) er relevante til gennemførelse af disse foranstaltninger: de følger en integreret tilgang, som giver mulighed for nye initiativer og anvendelser, der kan indarbejdes i alle eksisterende økonomiske aktiviteter gennem fremme af innovation, unge virksomhedsdannelse og bottom-up-metoder. Disse principper kan således spille en vigtig rolle i forbindelse med fremme af blå vækst.

Budget

EHFF for perioden 2014-2020 beløber sig til 6,4 mia. EUR. 89 % af fonden forvaltes af medlemsstaterne og anvendes til at reducere fiskeriets indvirkning på havmiljøet, give forbrugere og fagfolk flere markedsredskaber, fremme fælles forvaltning af beskyttede områder og støtte ikke-industrielt fiskeri. Af dette beløb:

- 4 340 mio. EUR går til bæredygtig udvikling af fiskeri og akvakultur, herunder afsætnings- og forarbejdningsrelaterede foranstaltninger, faglig bistand, lokal udvikling og støtte til fiskeriområder
- 580 mio. EUR går til kontrol- og håndhævelsesforanstaltninger med henblik på at overvåge overholdelsen af den fælles fiskeripolitik og beskytte fair adgang til sunde bestande; dette omfatter kontrol med adgangen til fiskepladser, fiskeriindsats, TAC'er og kvoter
- 520 mio. EUR går til finansiering af indsamling af data til brug for bedre forvaltning af fiskeriet (f.eks. viden om og overvågning af kommercielle arter og dynamikken i såvel enkeltbestande som blandede fiskerier samt økologisk modellering for regionale havområder)
- 71 mio. EUR går til den blå økonomi for at skabe bæredygtig vækst og jobs fra marine ressourcer på områder som havovervågning, bedre viden om havene og økosystemerne og ansvarlig udnyttelse af havets ressourcer (energi, bioteknologi osv.)
- 192,5 mio. EUR går til godtgørelse til regioner i den yderste periferi, hvis flåder hovedsagelig består af mindre fartøjer; EHFF tager hensyn til yderregionernes særlige ulemper gennem øget offentlig støtte og en særlig kompensationsordning for meromkostninger for fiskevarer og akvakulturprodukter

Kommissionen forvalter direkte de resterende 11 % til støtte af projekter i hele EU vedrørende hav- og kystanliggender, herunder maritim fysisk planlægning, international styring og samarbejde samt udveksling af oplysninger og bedste praksis.

Den flerårige finansielle ramme (FFR)

Den fælles fiskeripolitiks strukturforanstaltninger er reguleret af den flerårige finansielle ramme, som fastsætter de årlige maksimumsbeløb, som EU må anvende inden for forskellige politiske områder. Den indeholder en ordning for finansiell programmering og budgetdisciplin, der sikrer, at EU's udgifter er forudsigelige og holder sig inden for de aftalte lofter over en periode, der er tilstrækkelig lang til at gøre fælles politikker effektive. Den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 er inddelt i seks udgiftskategorier svarende til forskellige aktivitetsområder, hvoraf det ene er bæredygtig vækst og naturressourcer, som omfatter den fælles fiskeripolitik og har et budget på 420 mia. EUR. Den 2. maj 2018 offentliggjorde Kommissionen sit forslag til FFR 2021-2027, og den 12. juni 2018 offentliggjorde GD MARE sit forslag til EHFF, der skitserede følgende centrale prioriteter:

- fremme bæredygtigt fiskeri og bevare havets biologiske ressourcer
- bidrage til fødevareresikkerheden i Den Europæiske Union gennem bæredygtig akvakultur med høj konkurrenceevne og bæredygtige og konkurrenceprægede markeder

- fremme bæredygtig blå økonomi og velstående kystsamfund
- styrke den internationale havforvaltning og skabe sikre, rene og bæredygtigt forvaltede have.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Parlamentet stemmer både om budgettet og decharge for det. Medlovgiverne vedtager EHFF-forslaget efter den almindelige lovgivningsprocedure. Parlamentet kontrollerer EU's udgifter over ESI-fondene under den årlige budgetdechargeprocedure.

Parlamentet behandlede og vedtog den 6. juli 2016 en initiativbetænkning om forberedelse af revisionen af den flerårige finansielle ramme 2014-2020^[1] efter valget som input til processen forud for Kommissionens forelæggelse af midtvejsrevisionen af FFR. Den 11. november 2017 afgav Fiskeriudvalget sin udtalelse til Budgetudvalget om den næste flerårige finansielle ramme: forberedelse af Parlamentets holdning til den flerårige finansielle ramme efter 2020.

Den 13. marts 2019 vedtog Parlamentet en lovgivningsmæssig beslutning om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår visse regler vedrørende EHFF som følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen^[2]. Denne EU-forordning finder anvendelse på den gældende EHFF 2014-2020.

Den 4. april 2019 vedtog Parlamentet en lovgivningsmæssig beslutning om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond for perioden 2021-2027^[3]. Fonden skulle have til formål at målrette finansiering fra Unionens budget til at støtte den fælles fiskepolitik (FFP), Unionens havpolitik og Unionens internationale forpligtelser inden for havforvaltning.

Carmen-Paz Martí
05/2019

[1]EUT C 101 af 16.3.2018, s. 64.

[2][P8_TA-PROV\(2019\)0183](#).

[3][P8_TA\(2019\)0343](#).

